

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
 Előfizetési ára: Egész évre 10 K. Negyedévre 2-50 K. Tanítóknek, jegyzőknek 8 K.
 Egy szám ára 20 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal Kossuth-utca 14. sz. — Megjelenik minden vasárnap
 Nyílttér soronként 80 fillér.

Egyesült erővel.

Immár kilencz hónapja dul határainkon kívül a gyilkos világküzdelem! — Megalkuvás, ellanyhulás nélkül folyik a reánk erőszakolt harc. És ebből a harczból, érezzük, dicsőség sugárzik vissza! Megállítottuk az orosz kolosszust, amelyről rég idők óta szállt a monda, hogy megmozdulása végveszély lesz, — megbénítottuk erejét, — s képtelenné tettük további támadásra, — oly pusztítást végezvén soraik között, mely hosszú ideig pótolhatatlan lesz. Még tart ez a titáni küzdelem, — a vége még beláthatatlan, de minden reményünk, minden hitünk meg van a győzelemre. — Hindenburg mondotta: ki van zárva, hogy megverjenek.

Határainkon belül pedig folyik a békés, hangtalan, tufeszített munka. Íróasztal mellett és künn a mezőn dolgozunk buzgalommal azok helyett is, akiket elhívtak mellőlünk. Gyermekek, nők, szabadságolt katona is beáll megértő munkatársnak közénk, hogy végig küzdhessük ezt a harcot is, amely épp oly fontos, épp oly nélkülözésekkel teli, mint amaz.

Jajszó nélkül hozzuk meg nap-nap mellett áldozatainkat, — zokszó nélkül végezzük a vállainkra nehezedő kétszeres munkát, felfüggesztettük minden vágyainkat, minden jogos kívánságainkat, a minket szétválasztó partikuláris érdekeket, felfüggesztettük talán eltérő politikai nézeteinket is, megszűnt minden széthúzás közöttünk s küzdünk egységesen, egyesült erővel a közért.

Egyesült erővel!

Ez a mi sikerünk, melyre már büszkén mutathatunk rá, s úgy érezzük, hogy ez jövődő győzelmünk biztos záloga.

Századokon keresztül küzdöttünk, véreztünk hazánkért, — sőt védtük a hátunk mögött elterülő nyugatot tatárral, törökkel szemben, — és nem volt senkink, nem tudtak rólunk semmit. — Pedig vitézek voltunk akkor is, harczban megedzett, bátor nemzet, de állandó belső viszályban lévén, nem volt időnk összeszedni magunkat s igazi nagy értékeinket felszínre hozni.

Most egyek vagyunk. És ime! külföldi hangok — eddig úgy tudtuk ellenségeink — szokatlanul melegen, barátságosan szólnak hozzánk. Vágyat éreznek, hogy közelebből megismerhessék, megbecsülhessék, megszerethessék a magyart. — A jogász, csikós, betyár után... megismerték a honvédet, a bakát is, — és minden bravuros fegyvertényünkre magyarul kiáltják az éljent!

Nem csupán az egyéni virtus megbecsü-

lése ez, — a hízogó elismerés a nemzetnek szól, az imponálóan egységes nemzetnek, a mely erős éppen azért, mert egységes, — és mert erős, méltó és irigyelt fegyvertárs.

Kiváncsiak vagyunk, hogy meddig őriz-

zük meg erőnket ilyen szeplőtlenül — kíváncsiak vagyunk, hogy meddig hat át bennünket ez a szellem, — s elvárjuk, hogy ez a szellem hassa át országgyűlésünk most egybehívott képviselőit is.

A vármegye közönségéhez.

— Ugron János főispán szöszata. —

A régen mult idők lánglelkű költőjével szólók Udvarhelymegye minden jó fiához: „Talpra magyar, hi a haza!” Koronás királyunk első hívó szavára nemzetünk színe-virága a világtörténelem legnagyobb csatáját vívja. A német, magyar osztrák és török fegyverek erején, vitézségén az északi kolosszus vad fürgetege. Nyugadt reváns szomja, a Szigetlakók sovár, kalmár lelke megtörik és az egyesült Középponti hatalmak győzelmes hadserege van hivatva a világ legnagyobb csatájának, küzdelmének történelmét megcsinálni és Európa térképét megrajzolni.

Ebben a soha nem tapasztalt küzdelemben, ebben a nyolcz hónapos élet-halál harczban a magyar őserő, a koronás királyához való rendíthetetlen hűség és az apáink által vérrel szerzett földhöz való ragaszkodás már eddig is oly dicsőséges tettekkel igazolta a magyar nemzet létjogosultságát, hogy egyszerre nemcsak ismertté lett a nagy világ előtt, de egyben rokonszenvet és tiszteletet is szerzett régi legendás nevének.

Azonban a mennyire igaz az, hogy az éltető nap fénye, melege adja meg a növénynek színét, a virágok illatát, de a tápláló erőt a rotszálak, a gyökerek az édes anyaföldből szívják magukba, éppen annyira igaz az is, hogy a magyar fegyverek dicsőségét, fényét és félelmes voltát a magyar nemzetnek a harczterektől távol, lázasan dolgozó millió munkás keze szolgáltatja, mely ha megvonja a táplálékot, akkor a kar izomereje csökken, a dicsőséggel forgatott fegyver kiesik a kéz-ből és a határtalan gög, a kapzsiség, a tévelygés, Észak vadsága, durvasága, Dél gyilkos banditáinak szövetsége győz az igazság szent ügyén!

A Nemzet egy része hazája iránt való kötelességét dicsőséggel teljesíti, — itt az alkalom, hogy a békességesen, a meleg tűzhely mellett dolgozó másik része is vegye ki osztályrészét a soha nem látott küzdelemből szintén becsülettel és dicsőséggel!

Kenyerünk fekete és sovány, nem baj, ezért panaszra nem nyílik ajakunk, ruhánk kopott, nem baj, hazafias érzésünk melege pótolja a hiányt, küzdünk a mindennapi élet hallatlan drágaságával, nem baj, igényeinket leszállítjuk, azonban odaadjuk mindenünket annak az édes Magyar hazának, mely ápol s eltakar s melyben élünk-halunk kell!

Ezzel az igazsággal s minden magyarnak ezen érzelmével és gondolatával keresem meg a kormányzatomra bízott vármegye minden jó fiát, tegye le filléreit a haza oltárára és ez által siesen osztályossa lenni Nemzetünk nagy küzdelmének, nagy dicsőségének.

A magyar haza nevében annak kormánya, értesülésem szerint, ismételtén a nemzet őseréjére fog appellálni, kölcsön fogja kérni a haza és hadjárat céljaira a nép millióinak filléreit, mely után tisztességes polgári hasznót, kamatot nyújt

és így alkalmat ad szegénynek, gazdagnak, urnak, földmivelő kisgazdának és munkásnak egyaránt arra nézve, hogy megtakarított ezreit, vagy koronáit egyfelől a legbiztosabb helyen a magyar állam kezében helyezze el gyümölcsözőleg, másfelől pedig, hogy hazafias áldozókészségét a hazának minden jó fia bebizonyíthassa! Mert jól jegyezzük meg, hogy a nemzetnek átkára, megvetésére lesz méltó minden magát magyarnak valló rongy életű lény, kinek bár módjában volna a haza kérő szavára megtakarított garasával szárnyakat adni e titáni küzdelemnek, de azon önző érdekből, hogy megtakarított pénzét uzsora kamattal polgártársai bőrén jobban gyümölcsöztetheti, a hívó szót nem hallja meg! Az így gondolkozó embernek még az édes hazai föld sem adhat nyugalmat, még kepersáját sem tűrheti meg hantjai alatt.

Udvarhelyvármegye szellemi és erkölcsi vezetőihez fordulok kérő szavammal, főszolgabírákhoz, lelkészekhez, tanítókhoz, községi és körjegyzőkhöz, hozzák tudomására a minden jóra, szépre és nemesre fogékony Székely népünknek, hogy midőn a magyar kormány a második hadikölcsön jegyzésére fogja felhívni a nemzet minden egyes jó fiát, az ösöktől öröklött hősiességgel kell hogy fölvegye az anyagi harcot is s ezzel mutassa meg a nemzetnek vérgeringését, gazdasági erejét rabló módon felszívó gögös ántátnak, hogy e titáni harczban a győzők mi leszünk, mert a mi részünkről fog rendelkezésre állani az utolsó millió szurony, és az utolsó milliárd arany. Járják be a Főbíró Urak járásaik községeit, lelkészek, tanítók, kör és községi jegyzők lépják át a község minden egyes házának küszöbét, mozdítsák meg az élő lelkiismeretet s ezzel hozzák forgalomba a félretett koronákat, hogy azok a míg tulajdonosaiknak gyümölcsöt, kamatot hoznak, egyben megmutathassuk hős és hű szövetségesünknek, hogy nemcsak fegyvereink dicsőséges erejével, de anyagiakban is — tőkesszegénységünk ellenére — méltók vagyunk hozzá.

Gyors cselekvésre kérem föl a megnevezett vezéreket, de egyben legyen szabad hinnem, hogy felhívásom nem pusztában elhangzó szó lesz, hanem a főbíró urak a mozgalmat haladéktalanul megindítják, a lelkész, tanító, kör és községi jegyző urak e hó 26 ig már abban a helyzetben lesznek, hogy a főszolgabíró uraknak névszerint bejelenthetik községeikből azoknak a nemesen gondolkozó Székely testvéreink neveit és azt az összeget, kik és mennyivel sietnek a magyar nemzet nagy küzdelmének, a magyar kormánynak a második hadikölcsön jegyzésre vonatkozó felhívását támogatni és honorálni.

Főszolgabíráinkat pedig hazafias tisztelettel felkérem, hogy a részünkről közvetlenül is beszerzett, valamint az Uraktól megkapott adatokat e

hó 28 ig sziveskedjenek rendelkezéseimre bocsátani. Meg vagyok győződve, hogy működésük, felvilágosításuk, tanácsuk és magyar lelkük velem együtt gyönyörködni fog eljárásuk látható eredményében.

ményében.

Végül még csak annyit jegyzek meg, hogy az újabb hadikölcsön feltételei az elsővel hasonló alapon nyugosznak.

Törvényjavaslatok a Házban

Fontosnál fontosabb törvényjavaslatok hosszú sora kerül az összehívott országgyűlés elé. Bizonyossága ez annak, hogy a háborúval kapcsolatos intézkedések nem meritik ki a kormány minden tevékenységét, hanem kiterjed az a nemzeti élet minden szükségletére. Megnyugvással láthatja ebből az ország, hogy a közügyek vezetése lelkiismeretes, hivatása magaslatán álló kormány kezében van, mely sikeresen küzd meg a példátlanul súlyos helyzet nehézségeivel s a nemzet életébe és győzelmébe vetett rendületlen bizalommal dolgozik a békés jövő előkészítésén.

Teljes joggal remélhetjük, hogy az országgyűlés ugyanazzal a nemes komolysággal fog tanácskozni, a melynek a háború kitörése óta már oly gyönyörű példáját nyújtotta. Akkor még az ellenzék is tüntetett az egész nemzet egyetértése, belső szolidaritása mellett s lehetetlenség föltenni, hogy ezt az elvárt magatartását megbánta volna.

Az új törvényjavaslatok természetesen összefüggnek a háborús állapottal. A háború teszi szükségessé a képviselői mandátumoknak egy évvel való meghosszabbítását, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a mostani helyzetben sem választást tartani, sem parlament nélkül maradni nem lehet.

A háború céljait szolgálja az a javaslat is, a mely a népfölkelői kötelezettséget a 18 és a 43—50 éves életkorokra is kióhajtja terjesztani. A javaslat indoklása teljesen megnyugtató a közvéleményt az iránt, hogy aggodalomra nincsen ok, még bőségesen van rendes katonaságunk, az új népfölkelők nem is mennek a harcztérre, hanem csak belső szolgálatot fognak teljesíteni, meg aztán előrelátásból van rájuk szükség, mint tartalékra.

Ugyancsak bölcs előrelátás sugalmazta a pénzintézeti központ létesítésére vonatkozó törvényjavaslatot. Kétségtelen ugyanis, hogy a háború szerencsés befejezése után a vállalkozó kedv ország-szerte nagyon megnövekednek. Ezért kívánja a kormány már most szabályozni a hitelviszonyokat.

A háború miatt van szükség hat havi indemnitásra. A háború miatt látja jónak a kormány változtatásokat tenni az adókezelésben, még pedig az adózók javára, hogy a háború kárvallottjai adóelengedésben részesülhessenek.

Még csak a szállítócsalók megbüntetése és a hazaárulók vagyoni felelőssége tárgyában készített igen üdvös törvényjavaslatot említjük meg. Ezt nemcsak a felháborító csalások tették szükségessé, hanem a közvélemény általános hangulata és óhajta is. A kormány tehát a leghelyesebben cselekedett, mikor ezt a javaslatot elkészítette és a Ház elé terjesztette.

Melegen óhajtjuk, hogy a szükséges és közérdekű javaslatok mielőbb törvényt válnak.

Fémtárgyak gyűjtése.

— Az áll. Szakiskola kérése. —

A helybeli kö- és agyagipari szakiskolán a hadviselés nagyfontosságú céljait támogató fémgűjtő-hely szervezetett, melynek városunk összes tanintézetének ifjúsága, valamint a polgári leányiskola és tanfolyamának lelkes hönleányai buzgóan gyűjtő tagjaivá szegődtek és rövid munkásságuk eddigi eredménye is szép sikert ígér.

A szakiskola igazgatósága ez uton a város és vármegye közönségét is kéri, hogy a háztartásban előforduló hasznavehetetlen fémtárgyak és ötvények töredékeit vagy a már használaton kívül helyezett fémtárgyait áldozza díjmentesen hadi felszerelésünk céljaira, mert ilyenekre ma nagy szükség van.

A gyűjtésnél főképpen vörös- és sárgaréz,

ón, ólom, horgany vagy ezek ötvözetéből készült fémtárgyak vagy azok bármely apró darabjai jöhetnek tekintetbe, pl. kilótt töltényhüvelyek, rézgombok, régi rézvasalók, gyertyatartó- és mozsár-részek, elhasznált horganypléh, fürdőkádak, repedt csengők, rozsz ajtó- és ablakvasalások rézből való részei stb. stb.

A fémanyagot a szakiskola igazgatósága veszi át.

A falusi intelligencia.

Olvasom, hogy egy kis biharmegyei faluban hatezer darab mankót készítettek a község lakosai. Bizonyosan tudom, hogy a szomorú szereplőkre hosszú és sajnálkozó könnyek hullottak és mindegyik mankót megsimogatott a kegyelet és a fájó tekintet, a mi a sánta vitéz levágott lábának kijár. Szinte biztosra vehető, hogy az alatt az idő alatt, a míg a mankók elkészültek, a községben nem történt más, mint faragása a vastag vesszőknek s a lányok arcát nem pirosította más láz, mint a gyors munka tüze.

A mankó gulák elkészültek és a hadvezetőség talán már át is vette és használja is az árpádi mankókat. És most eljutottunk annak a kijelentéséig, hogy a falusi jótékonyosság, a mely reklámentesen és minden előző és utólagos beharangozás nélkül gyönyörű lendületekkel segít a megszorult hazán, van olyan értékes és meleg, mint a városi publikum segítő akciói.

Szó sincs arról, mintha nem ismernének el a nagy városok közönségének demonstratív erejű jótékonykodását, de tudja Isten, a falusi emberek csöndes, mélabus jótékonyága közelebb fekszik a szívemhez. A hősapkát egy kötötték, mint ahogy a nagyanyám mesélte. Igen úgy, mint 1848 ban és tépést csináltak és foltozták a honvédek ruháit. A nagyanyám szeme ilyenkor könnyezett és azt mondta, hogy többet sohasem jöhet el az az idő, mint az, a mikor mindenkinek megnyílt az szíve, kilendült a bensejéből a szeretet és gyönyörűen átölelte egymást minden magyar.

A falu azonban megmaradt ilyennek és megmaradt magyarnak. Komoly aggodalommal ápolják a sebesülteket, készítik a tépést, küldik a fehérneműt és mankót csinálnak. Kis munkák ezek, de nagy dolgok. Olyan nagy jelentőségűek, hogy le kell szögezni e tényeket. Mert az újságíró most nem napi eseményeket ír, a mik lengén elröppennek holnap, hanem komoly világtörténelmet. A falu szerepét pedig meg kell örökíteni.

És misem természetesebb, minthogy a nagy és szent hazafias munkában a vidéki intelligencia vezet. A falusi intelligencia, a mely magyar tudott maradni és jóleső melegét megőrizte mostanig. Dicső elődeim Kézay Simon és Balassi Bálint krónikások óta a magyar történelem minden lapján ott van a magyar nő, de az új fejezetben, külön részt kell szentelni a vidéki intelligencia asszonyainak és lányainak.

A vidéki lányzobák függőyei mögött most becsukva áll a sárga zongora és a kisasszonyok varrnak. Az idén nem virítanak ibolyák a kertben, mint tavaly tavasszal. Ők, kinek is viritsanak. A jegyzőés Ilonkája könnyezve sirja a szemét valaki után, a ki valahol a limanowai árkokban talán éppen most emeli szeméhez az ellenséget szemlélő látcsövet. A papkisasszonyok is szomorúan haladnak el a vén harangláb mellett és gondolatuk sietve siklik el a diákon, a ki tavaly husvétkor itt járt legációjába. (Most tábori levelező lapokat küldöz messzi mezőkről). Szürke most minden a falu és mindenütt folyik a munka. Dolgozni kell, segíteni kell a katonákon, a hazán.

Az idén nem lesz muskátli a falusi ablakokban.

(sz. 1)

Levelek a harczterről.

K. I. kadett írja szüleinek:

— Koromsötét éjszaka van, csend van mindenütt. Csak egy-egy fiúnak elfojtott sóhajta remegteti meg a lelkemet, juttatja eszembe, hogy ma a „Feltámadás, a béke szent ünnepe” van. S mintha éreznék, hogy ezt a napot meg kell ünnepelni, hallgatnak az „érez óriások”, csak egy-egy figyelmeztető fegyver dörej rázza meg a levegőt, hogy nem alszunk, hanem készen állunk mindenféle, esetleges támadás ellen. De erre sincs válasz, az ellen talán jobban átérti ennek a magasztos ünnepnek a lényegét, hiszen ők csak parancsszóra harcolnak, míg nekünk a megsértett nemzeti önérték adta kezünkben a fegyvert. Nem bírok aludni, valami úgy hajt ki a szabadda. Minden csendes, csak a kiállított postoknak halkított szavai ütődnek a fülemhez; hazulról jött leveleket tárgyalják; egyiknek gyereke született, s ő meg itt van, talán haza megy még, talán soha; egy eltévedt golyó, s az a kis gyerek soha sem fogja megismerni az apját. Jön a 12 óra, felváltják csendesen a posztokat, csendesen Boldog ünnepet kívánva egymásnak, s mint az éji kisértek mennek tovább a helyükre. Hogy ezek mit beszélnek, nem tudom, mert az én lelkemet is elfogják az emlékek; magam előtt látok egy verandis kis házat, a melynek ablakából egy fekete hajú kis nő integet csókokat, s talán utolsó „Isten hozzat”. Magam előtt látom az édesanyámnak könnyes, bánatos arcát, a hol oly boldog voltam, a hova oly sok édes emlék köt, a honnan mint gyerek jöttem el, s hová, mint fiatal arcú aggastyán fogok talán visszatérni. Még tovább is tartanának az emlékek, de egyik katonám ridegen ráz fel elmerülésemből: „Kadett ur, megfázik.” Megyek tovább vizitálni a posztokat, de szinte öntudatlanul, mert a lelkem odahaza szálldos, körülrepkedve az ismerős vidéket, az ismerősöket s mindent, a mi kedves volt régen.

S lassan, szinte észrevétlenül közeledik a reggel, tovaszállanak az illúziók, az emlékek, s én pedig kipihenni egy átvirrasztott éjszakának a fáradalmait, pihenni térek a kunyhómba...

*

A Kárpátokból kapjuk ezen sorokat:

Keveset olvastam a 82-ös bakákról az újságokban. Pedig de rászolgált ez az ezred arra, hogy sokat írjanak róla. Ebben a kis rovatkában két székel bakáról szól a regé. Az egyik Györfly Ignác önkéntes zugsführer, csikszentmártoni tanító, a másik Jánosy Ignác gyergyószentmiklósi lakos, gefreiter.

Györfly Ignác két társával egy 15—20 emberből álló orosz tábori őrsöt ugrasztott szét, a kik folytonosan zavarták állásainkat. Négy orosz fegyvert és a hozzátartozó felszerelést zsákmányolták és fontos felderítő szolgálatot végeztek az oroszok hadállásairól. A 4 fegyverért kapott 8 korona tiszteletdíjat pedig szeretettel küldik a székeludvarhelyi Vörös Kereszt-egylet javára.

Jánosy Ignác, a ki őrszolgálaton volt, egy-maga lött le 4 muszkát, de csak egynek a felszerelését tudta elszedni. A két hőst József főherczeg ő fensége a nagy ezüst érdemkeresztel tüntette ki. Jánosyt azonkívül zugsführerré léptették elé. Györflynek pedig Lux kapitány megígérte, hogy betérjeszti kadetté való kinevezésre. De nemcsak ez a két hős akad, hanem még nagyon sok. Különben a brigádíros ur azt mondta, hogy a 82-ös baka a világ legjobb katonája.

*

Maráth Béla IV. é. o. növendék írja szüleinek:

Ma olvasom a 7 iki „Est”-ből, hogy egy kis közlemény van egy a Kárpátokban történt éjjeli támadásról. Mi is éppen ezen az 1151-es hegyen vagyunk jobbra attól a szabadkai zászlóaljtól. Mint már irtam, a második tél miatt a hadműveletek többé-kevésbé holtpontra jutottak. A muszkák, mint az újságok is megírták, megerősítéseket kaptak, de esztelen támadásokkal tönkretették magukat s most örülnének, ha tartani bírnák magukat. Körülbelül 10 napja vagyunk ezen a hegyen s rajvonulunk alulról majd a tetőig húzódik fel. Kb. a hegyderekában, 50 lépésre a rajvonal mögött, a körülményekhez képest kitűnő szállást találtunk. Béke időben favágó kunyhó volt s így nincs modernül berendezve, de hát mi nem vagyunk válogatósok. Egy csomó hordagy van kétoldalt egymasmellé állítva s deszka priczsek szénával kibéllelve s két zászlóaljtól kb. 12 tiszt lakik itt. Középen tüzhely, padlás nincs,

ellenben fakéregből fedél, melyet hogy ne csepegjen, sátorlapokkal béleltünk ki. Reggel hogy virrad, egymásután üjtük ki a fejünket a takaró alól s makkász módjára melegítjük lehűlt tagjainkat a tűz mellett. Alighogy jó reggelt kívánunk egymásnak, a jól nevelt Jánosok megjelennek a forró teával s a különféle ennivalókkal. Pl. a kenyert csak piritva esszük (igen jó még a komisz is); ma pl. francia libamáját vajjal kentem rá és prágai sonkát ettem hozzá. Még reggeli fogyasztás közben megjelenik az első élelemszállítmány. Hihetetlen meredek helyen vonszolják föl lovaink az elemózsiát. Minden tiszt egy a nevével ellátott vászonzacskót kap, melyben a reggeli és vacsorára szánt holmit kívül a posta is benne van. Képzeltető, milyen lázas érdeklődéssel bontogatjuk. Ugyanakkor kapjuk a bort és likört. A délelőtt eltelik, hamarosan jönnek a maródiak s mivel a főorvos nincsen itt, a másik mediciner lent egy vadászlakban van, minden munkát én vagyok kénytelen elvégezni. Tizenkettő és egy között megjelenik a tiszt konyha, s felmelegítik a 15 kilométernyire főzött ételeket, 2—3 fogásos polgári ebédet bevágva, utánna feketét s egy jó szivarra gyujtva elgondolkozunk a régi jó világról. Ha nincs nagyon hideg, még szunditunk is egyet. Estefelé a németek tarokkoznak, a magyarok alsóznak s ha asztalunk volna, dominóznánk is, mert egy patruille azt is talált.

Éppen most telefonálják a jó hirt, hogy a németek 1000 muszkát és 12 gépfegyvert fogtak egy szomszéd heggyen. Offenzivánk lassu de biztos s pár nap alatt elkészül egy fölrobbantott híd s a kismotoros helyett rendes vonat fog járni, mi is hamarabb mozoghatunk. Így olyan jó dolgom van, mint senkinek a zászlóaljban s oly jól érzem magam, mintha nem is volnék háboruban. Annyira megszoktam ezt a drukkos cigány életet, hogy ha haza is mennék, egy hétnél nem bírnám ki tovább otthon.

A társadalom áldozatkészsége.

A következő nyilvános nyugtázás közlésére kérettünk fel:

A Vörös Félhold támogatására alakult megyei bizottság rendelkezésére a következő adományok érkeztek be hivatalomhoz:

1. Sükösd Miklós gyűjtése 22 K 86 f. (Mozgó színház 7 K 86 f., Sükösd Miklósné 10 K, Sükösd Miklós 5 K.)

2. Dr. Jodál Gábor gyűjtése 12 K. (Dr. Jodál Gábor 5 K, Tamás Mártha 2 K, Dr. Gönczy Gáborné 1 K, Lántzky Buba 1 K, Nagy Elemér 2 K, Dr. Szabó Lajos 1 K.)

3. Az országos bírói és ügyészi egyesület székelőudvarhelyi osztályának adománya 15 K.

4. Gotthárd János polgármester gyűjtése 17 K. (Gotthárd János 5 K, Soó Domokos 3 K, Simó Mátyás 3 K, Sprencz Rezső 1 K, Jancsó János 1 K, László Albert 1 K, Szabó Antal 1 K, Lakatos Tivadar 2 K.)

5. Udvarhelymegyei takarékpénztár adománya 200 K.

6. Az agyagipari szakiskola tantestülete által felajánlott havi járuléka márczius április havi részlete 27 K 62 f.

7. A Vörös Félhold megyei bizottsága által rendezett műsoros estély fele tiszta jövedelme 142 K.

8. Udvarhelyi Híradó (2.) gyűjtése 136 K. (Dr. Nagy Samu 20 K, Molnár Károly 5 K, Tompa Árpád 42 K, Szakáts Károly 5 K, Gáspár Béla 20 K, Kelemen Lajos 5 K, Petrovay István 17 K, Özv. Solymossy Pálné 2 K, Zonda József és neje 20 K.)

9. Szabó Nándor főszolgabíró gyűjtése 50 K. (Szabó József 2 K, Kádár Kálmán 14-46 K, Klór Vilmos 20 K, Szász Dénes 5 K, Kádár Gyula 6-28 K, Szabó Nándor 2-26 K.)

10. Barkóczy Albert adománya 10 K.

11. Tisztviselői kör adománya 25 K.

12. Agrár takarékpénztár fiókja adománya 10 K.

Összesen 667 K 48 fill., korábbi gyűjtés 2850 K 31 fill., összesen 3517 K 79 fill.

A fent jelzett adományok közvetítéssel a Vörös Félhold számlája javára a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt.-hoz elküldettek.

*

A hadban megvakult katonáink részére a következő adományok érkeztek be:

1. Csutak István és Keresztes László bögözi lakosok által az ifjuság közreműködésével rendezett márczius 15-iki ünnepély tiszta jövedelme 20 K 17 f.

2. Kisgyörgy Sándor vargasi unitárius esperes adománya 10 K.

3. Elekes György csekefalvi isk. tanító gyűj-

tése 22 K.

Összesen 52 K 17 f. A beérkezett adományokat rendeltetési helyére juttattam.

*

Az országos bírói és ügyészi egyesület székelőudvarhelyi osztálya a Vörös Kereszt-egylet helyi fiókja s a Vörös Félhold javára 15—15 K adományozott. Az adományozott összeget rendeltetési helyükre juttattam.

*

A homoródszentpáli fogyasztási szövetkezet a Vörös Kereszt-egylet és a m. hadsegélyező bizottság részére 44—44 koronát adományozott. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattam.

Fogadják az adományozók ez uton is kegyes adományukért hálás köszönetemet.

Ugron János, főispán.

A második hadikölcsön.

Teljesen megbízható értesülés szerint, a középeurópai szövetséges hatalmak titáni harcainak anyagi eszközei céljára — a magyar kormány is, éppen úgy, mint hős és hűséges szövetségese, a Német kormány másodszor fogja időn belül felhívni a Nemzetet a kibocsátandó adómentes állami járadékkölcsön jegyzésére.

Ennek a jegyzésnek eredménye fogja megmutatni, hogy a Magyar nemzetnek békésen dolgozó milliói lépést tudnak-e tartani a harctéren dicsőséggel harczoló hős fiaival, hogy átérzik-e történelmi idők borzalmas nagyságát s azzal egyenlő arányban áll-e a hazafiús kötelesség tudata, vagy pedig önző, ruthaszonlesésre számítva, inkább az arra ráuntalt embertársai husán és vérén, uzsora-kamat mellett kívánják megtakarított pénzükket megszorítani.

Ezt a két kérdést fogja rövid idő alatt eldönteni a kormány felhívása és én bizom fajom józanságában, bizom rendithetetlen hazafiságában, bizom áldozatkészségében, hogy a felhívást azzal a hősiességgel fogadja és honorálja, mint a harctérré küldött hős fiai állják a küzdelmet, a szenvedést, sőt a dicsőséges halált is, abban a tudatban, hogy az annyi tenger vérről öntözött magyar föld továbbra is egy szabad nemzetnek, a magyaroknak nagy és szabad hazája marad.

Azt állítják, hogy tőkeszegény nemzet lévén, nem vehetjük föl a versenyt a szintén dicsőséggel küzdő Német szövetségesünkkel, hol a második hadi kölcsönt kilencz millárddal jegyezték. Ilyenről nem is álmodunk; először, mert az igen természetes, hogy egy 70 milliós nemzet minden tekintetben többre képes, mint egy 20 milliós, valamint természetes az is, hogy egy virágzó gyáriparral és kiterjedt kereskedelemmel rendelkező nemzet anyagi eszközei nem hasonlíthatók össze egy tisztán mezőgazdasági állam polgárainak anyagi eszközeivel. Azonban, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a közel háromnegyed éve tartó hadiállapot következtében az állami pénztárak és a közösbank felhalmozott pénzkészletei nagy része a hadfelszerelési csatornán a nemzet egy jó nagy részének a kezéhez visszafolytak, ha tekintetbe vesszük, hogy a lovak és közlekedési eszközök megváltása czimén, az állam a tulajdonosoknak soha nem remélt nagyságu árat fizetett, ha figyelemmel vagyunk arra, hogy a termelő gazdasági terményeit soha nem is hallott áron értékesíti: akkor megállapíthatjuk, hogy pénz van, pénznek lenni-e kell, csak erős hazafias érzés, igazi magyar gondolkozás szükséges ahhoz, hogy ezt a pénzt arra a célra juttassa, mely közvetve politikai vonatkozásban is demonstrálni fogja a gőgös Ántánt előtt azt, hogy a harczmezőn is mienk a végleges győzelem, mert az utolsó millió szurony és utolsó millió korona a mi részünkön lesz meg.

Elő hát azzal a pénzzel székel testvéreim, mint becsületes munkával, szorgalommal megszerztetek és józansággal a család iránt érzett szent kötelességgel megtakarítottatok, soha jobb célra nem fordíthatjátok, mint mikor kölcsön adjátok hazátoknak, hogy hős fiaitok karjainak izmait képessé tegye ez által a békés tűzhelyeitek ellen

A háboru hirei.

(Budapest, április 23. Hivatalos.) Az általános helyzet változatlan. A kárpáti arczvonalon helyenként ágyuharcz volt. A mi tűzéréségünk Nagypolánynál, a németek és pedig Kozióvánál eredményesen működött. Az uzsoki szoros mellett levő állásoknál az oroszok visszavert rohama után aránylag nyugalom van. Az összes foglyok megerősítik az ellenség nagy veszteségeit. A szorostól keletre tegnap az ellenségnek egy erős támaszpontját elfoglaltuk. Délkeletgalicziában és Bukovinában nincs változás. (Min. eln. sajtóosztálya.)

támadó vad hordák végleges megsemmisítésére.

Tudjuk, hogy a megtakarított pénz egy része takarékbetétekben gyümölcsözőleg van elhelyezve, mely rész bizonyos kiméletet érdemel már azért is, mert a takarékpénztáraktól ezeket az összegeket a megye közgazdaságának vérkeringése már felszívta és a behajthatóság korlátjai miatt — a pénztár a szabályszerű időben nem juthat hozzá a követeléséhez. A betéteseknek tehát szíves figyelmébe ajánlom ezt a valóban méltánylandó körülményt, azonban mi akadályosincs annak, hogy a „ládafiába“ rejtett és gondosan őrzött százazrek, sőt milliók napvilágra kerüljenek s megfosztván meddőségüktől, szolgálják a nemzet szent ügyét.

Meg vagyok győződve különben arról is, hogy a takarékpénztárak teljesítő képességük határain belül, a kötelesség teljesítésben hazafiságuk tudatában előljárnak, példát nyújtanak, tanácsukkal, utasításaikkal, irányítani fogják azokat, kik a nemzeti kölcsön ügyét győzelemre sietnek segíteni.

Igen valószínű, sőt talán bizonyos, hogy az új hadi kölcsön a megelőzővel hasonló alapon fog nyugodni, azért szükségesnek tartom, a nagy közönség szíves figyelmét a jegyzés mikéntjére és módozatára felhívni.

A kormány 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás czimleteket, vagyis kötvényeket fog kibocsátani 6 százalékos kamatozással. Minden kötvényhez 10 drb szelvény lesz csatolva, darabja félévenként esedékes, melynek bemutatása mellett, ugy a bankok, mint bármelyik m. kir. adóhivatal kifizeti arra a félévre esedékes kamatot.

Már ebből láthatjuk, hogy a kormány a haza minden rendű és rangu polgárának alkalmat nyújt arra, hogy a hazának hitelezője lehessen. A kisebb vagyonu 50—100 koronával, a nagyobb 1000—10.000-rel. A befizetést is szabályozza a pénzügyminiszter, midőn kimondja, hogy kétféleképpen fizethető és pedig a jegyzéskor azonnal készpénzben, később pedig rövid időközi részletekben.

Ha jegyzéskor készpénzben fizeti valaki a jegyzett összeget, akkor még azt a nem kicsinylendő kedvezményt nyújtja, hogy minden 100 K névértékű kötvényre csakis 97 K 50 fillért kell befizetni s ezzel 100 K értéket vásárol s 100 K után huzza a 6 százalékos kamatot, tehát tőkében 2 K 50 fillért szerzett jegyzésével, melyhez hozzáadván a 6 százalékos évi kamatot, az államnak kölcsön adott 97 K 50 fillér egy év alatt 8 K 50 fillér gyümölcsöt hoz, mi hallatlan összeg.

Ha pedig a részletfizetés kedvezményét akarja valaki igénybe venni, mondjuk 200 K jegyzésnél, mert itt hangsúlyozom, hogy csakis 100 koronán felüli összegnél van a részletfizetés megengedve; abban az esetben a jegyzéskor a 200 K-nak megfelelő 10 százalékat, vagyis 20 K-t, mint biztosítékot befizeti, azután a jegyzéstől számított 18—20 nap alatt befizeti a jegyzett összeg 40 százalékát, vagyis a most említett 200 K-ból 80 K-t, attól számítva 10 nap alatt le kell fizetni a jegyzett összeg 30 százalékát, vagyis 60 K-t és a fennmaradt 30 százalékat, vagyis 60 K-t az utolsó befizetéstől számított 16—17 nap alatt fizeti, a mikor a biztosítékul letett 20 K be lesz számítva s így 40 K-val a jegyzés fedezve van.

A ki a jegyzésnek ezt a módját választja,

már nem 97 K 50 fillért fizet minden 100 K névértékű kötvényért, hanem 98 K-t, vagyis 50 fillérrel drágábban vásárolja.

Ezekre a kötvényekre az Osztrák-Magyar bank, valamint a m. kir. Hadi kölcsönpénztár a mindenkori hivatalos kamatlábon nyújt megfelelő kölcsönt, sőt, ha valaki a jegyzésének egy részét, kölcsön útján óhajtja fedezni, akkor a megnevezett intézetek — a kötvény nála leendő biztosítékképpen való elhelyezése után az érték 75 százaléka erejéig nyújtanak oly kölcsönt, melynek kamatlába a szabályszerű kamatnál $\frac{1}{2}\%$ -kal alacsonyabb.

Ennél a pontnál szükségesnek látom ki-
térni egy ma már közhellyé vált bankszerű ki-
fejezésre s igyekszem az érdeklődő nem szak-
közveket is felvilágosítani arról, hogy mit is
jelent a *lombárd* üzlet és mi is voltaképpen: a
kölcsönt *lombárdirozni*.

Lombard-üzleteknek banki körökben azt a
hitelműveletet nevezik, mikor valaki egy banktól
kölcsönt vesz és azt a kölcsönt értékpapírral biz-
tosítja. Az értékpapírra szokatlanul nagy kölcsönt
nyújt a bank, de egyben valamivel magasabb ka-
matot is számít fel azután.

Most már ha valaki, mondjuk 1000 K-t
óhajt a kibocsátandó hadikölcsönre jegyezni,
melynek kibocsátási ára 975 K és csak 300 K
készpénzzel rendelkezik, befizeti a 300 K-t, 675
K-t a banktól kölcsön vesz, a bank az 1000
K-ás kötvény értékének, a 300 K befizetett ösz-
szegen felüli részt, a 675 K-t befizeti; a köt-
vényt, mint kézi zálogot pénztárában őrizetbe
veszi és biztosítékul ott tartja addig, míg a 675
K követelése törlesztve nem lesz. Az adós fizet a
kölcsön után $5\frac{1}{2}\%$ -ot, az államtól kap a köt-
vényétől 6 százalékos és így végeredményben
hitelművele fél százalék vagyoni előnyhöz jut-
tatja. Ezt nevezik a kölcsön *lombárdirozásának*.

Végül még egy kérdést szeretnék megviz-
gálni, azt t. i., hogy miképpen lehetne a pénz-
intézetekben elhelyezett betétek egy részét erre
a nemzeti nagy célra mozgósítani, de úgy, hogy
az intézetek érdeke se szenvedjen sérelmet.

Szakemberektől hallottam, hogy ezt a célt
lombárdirozással el lehet érni, de csak úgy, ha
minden egyes betevő, ki betétjének egy részét a
hadikölcsönre kívánja fordítani, beleegyezik abba,
hogy a lombárdirozást maga a takarékpénztár
végeztesse és a jegyzett kötvényt, mint kézi
zálogot a banknak átengedi. Ebben semmi lehe-
tetlent nem látok, mert a különbség csak annyi,
hogy a kötvény a helyett, hogy a jogos tulajdo-
nosa kezében lenne, sokkal biztosabb helyen, az
Osztrák-Magyar bank vasszekrényében pihen,
szelvényei azonban félvényként kiadatnak és a 6
százalékos kamatot a tulajdonos fölveheti, míg a
takarékpénztár a kölcsön után a kamatot saját-
jából fizeti. Miután pedig ez az állami kölcsön
időhöz kötött lejáratú bir, vagyis az állam 6 év
mulva a tőkét visszafizeti, mondjuk 1921. évben
a most kötvénybe fektetett takarékpénztári betét
ismét takarékbetétté alakul át s így mint kész-
pénz fog a betevő rendelkezésére állani; nyilván-
való, hogy a hadikölcsönt jegyző, kötvényét soha
sem látja meg, mert az, a mint előbb említém,
pályáját megfutván, átalakult ismét azzá, a mi
volt: takarékpénztári betétté.

Bármennyire kifogástalannak is tartom ezt
az átalakulást, azonban egyetlen szempontot szem
előtt tartva, a betevők érdekének egészben meg-
felelőnek nem tartom. Nem pedig azért, mert
dicsőséges küzdelmünk föltétlenül sikeres és győ-
zelmes bevégzésével, melyben úgy bizom mint, az
isteni Gondviselésben; előáll az az eset, hogy a
most 97 kor. 50 fill. árfolyamon kibocsátott jára-
dék tőzsdei árfolyama 98, 99, sőt 100 koronára
emelkedik s a kötvény birtokosa a megállapított
6 év előtt kívánván készpénzhez jutni, kötvényét
időközben is vételáron felül haszonnal értékesít-
hetné, vagyis piacra dobhatná, ez pedig a „lombar-
dirozás” folytán nem lehetséges.

Talán a takarékpénztárak találhatnák meg
a módját annak, hogy a „lombárd” kölcsönt csak
addig vennék igénybe, míg a normális idők helyre-

álltával, követelésük behajtása korlátozva nem
lesz és így mondjuk a betevők csak egy évre
adnának engedélyt a lombárd üzlet lebonyolítá-
sára, mely év elteltével a takarékpénztárak bőse-
ges készletükből a betétet a kölcsön teljes törlesz-
tésére fordítván, minden magyar hazafi kezében
ott lesz az az állami járadékkölcsönről kiállított
kötelezvény (kötvény) mellyel még az unoka is
el fog és jogosan dicsekedni, hogy a mai nagy
időkben nem csak hősök, de valódi hazafiak is éltek.

Mátéffy Domokos,
m. kir. pénzügyigazgató.

A 20 és 24 éveseket behívják.

Megjelent a honvédelmi miniszter ama ren-
delete, a mely szerint az 1891. és az 1895. évben
született népfelkelésre kötelezett egyének, kik az 1915.
évi február 18 tól március 24-ig terjedő időben
megtartott népfelkelési bemutató szemlén, vagy a
későbbi utóbemutató szemlén népfelkelési fegyve-
res szolgálatra alkalmasnak találtattak, 1915. évi
május 15-én — a mennyiben név szerint felmentve
nincsenek — a népfelkelési igazolványi lapjaikon
feltüntetett kerületi parancsnökság székhelyére
tényleges szolgálattételre bevonulni tartoznak.

Május 15-én bevonulni tartoznak még mind-
azon magyar honosságu egyének, — tekintet nél-
kül arra, hogy melyik évben születtek — a kik
önkéntes belépés folytán akár a közös hadseregbe,
akár a honvédségbe már besoroztattak, továbbá
azok a magyar honosságu népfelkelésre kötelezett
volt póttartalékosok, a kik katonai kiképzés cél-
jából szolgálati kötelezettségük ideje alatt nem
hívtak be és így *katonailag kiképezve nincsenek*;
továbbá azon bármely felekezethez tartozó népfel-
kelésre kötelezett felszentelt papok, a kik hiva-
tásukat bármely okból nem folytatják.

HIREK.

Székelyudvarhely, április 25.

A mi hőseink.

Dr. Daróczy József.

A mesemondó egyszerű, naiv hangján szeretnék róla
beszélni s a gyermekeket magam köré gyűjteni, hogy
mesét, tanulságos mesét mondjak nekik a szegény özvegy
asszony fiáról, a ki a mig itthon tanult és dolgozott, szinte
pédálatlanul nagy szeretettel szerette az édesanyját s mikor
el kellett mennie, megkeményítette szeretettől dobogó szí-
vét, hogy küzdhessen, szenvedhessen s aztán — meghalhas-
son a másik anyáért: a magyar hazáért. Amazért élni
akart, élni sokáig a férfias munkának becsülettel vállalt
kötelességei között mint feltűnést nem kereső egyszerű
ember, s mikor kellett és mert az Isten akaratát látta
benne, odaadta ezt a hálás munkának szánt életet *emé-
rét*, mint nemzeti hőst azzal a férfiasan büszke tudattal, hogy
megállta a helyét és csak kötelességet teljesített.

Mert Daróczy József az erős akarású ember volt.
Apját korán, még kis diák korában elvesztette s mikor
látta, hogy özvegy édesanyja a nagy család gondjainak
sok terhe között szinte összeroskad: hirtelen tudatára
ébredt az élet komolyságának s ebben a maga egyedül
szent kötelességének, mely nem lehet más, mint dolgozni,
dolgozni és mindig csak dolgozni, hogy anyjának és test-
véreinek mindenkor és mindenben támasza és vigasztalója
lehessen. Ezzel a tudattal végezte el iskoláit. Sok nehéz-
ség tornyosult eléje. De ő nem tágitott. Megfeszítette az
erejét, legyőzte őket s nyári vakáció idején, mikor a
könyvektől szabadulhatott, még jogász korában is munká-
nak csapott föl. Kora hajnaltól késő estig fűvet kaszált,
szénát hordott, vetést aratott s boldog volt, hogy özvegy
anyján így is segíthetett.

Juniusban letette az ügyvédi szigorlatot. „Hála
Istennek! — mondta végtelen örömmel — végre rendben
vagyok!” s a munkára kész férfi komoly reménykedéseivel
nézett a jövő elé, melyben a másokért: az édesanyáért és
testvérekért folytatandó küzdelem közé a maga szelíd boldog-
ságának aranyzárait is hozzá szövögette. Boldog akart
lenni. Akart! Ezzel a megedzett elszánt akarattal indult el
az élet megnyílt kapuján keresztül. Végre! Végre! Ujjon-
gott föl benne a boldogságot kereső lélek minden energiája.
Aztán... megfújták a harci riadót... Daróczy József
még egyszer, utoljára megcsókolta az édesanyját, a test-
véreit, a kiket annyira szeretett; hangtalan könnyek kö-
zött búcsút intett szülőföldjének, ébredő reményeinek s a
legszebb kötelesség bajnokaként elindult a hadak útján
Galiczia felé, hogy soha többé vissza ne térjen...

Az első hónapokban sűrű egymásutánban érkeznek

tőle a levelek s mindegyikben ugyanaz a gyöngéd szere-
tet: Ne busuljon édes anyám! Ne tetézze betegségét még
bánattal is. Nincs semmi bajom. Sok csatában voltam már
s az ellenség golyói még mindig elkerültek. Inkább adjunk
hálát a jó Istennek, hogy ez a rettenetes tatárjárás nem a
mi szép székelyföldünket, magyar hazánkat pusztítja és
háborgatja.

Október 8-ika óta azonban a levelek hirtelen el-
maradnak s a hazáról küldöttek azzal jönnek vissza, hogy
„In Spital”. Tehát beteg. Megsebesült és kórházba ment.
S az itthoniak valamennyire megnyugodtak. Ugy hitték,
mint a többi sebesültek előbb-utóbb ő is haza fog jönni.

És várták októbertől januárig. Ekkor haza jött a
káplárja s hirt hozott a kadett urról: Hős volt. Mindig
legelőt járt. Nem félt a golyótól, bármilyen sűrűn záporoz-
tak is körülötte s a legénység szívesen követte srápnell-
tűzbe, rohamra a halálba, mindenhová. Ugy érezte, hogy
golyó nem fogja találni, nem találhatja, mert neki haza
kell mennie. Hiszen ha nem tér vissza többé, özvegy any-
jának megszakad a szíve; aztán meg kisebb testvéreiről
is még gondoskodnia kell. Hát golyó nem is találta. De
orozva, gyáván meglepte valami halálos nyavalya, mely
mindenütt ott settenkedik a hősök nyomában. És a kadett
ur letette a fegyvert. Erőszakkal vonszolták el a csataterőről.
Két napon át gyalogolt Chirowig bágyadtan, betegen s ki-
sérőjének folyton ismételte: Udvarhelyre, haza! Ha job-
ban leszek, visszajövök, de most haza akarok menni! Ott-
hon jobban fognak ápolni s én hamarabb meggyógyulok!
Chirowon tul egy faluban lepte meg a hazavágyó katonát
az este. Tisztársai fogadták, lefektették, de éjjel már na-
gyon rosszul lett, félrebeszél, kiabált, felugrott, vezény-
szavakat osztogatott, rohamra buzdított. Tífuszt konstátál-
tak...

Ennyit tudott a káplár. A kadett urat ott kellett
hagynia s neki el kellett jönnie. Hogy él-e vagy meghalt-e,
azt már nem tudta megmondani.

Márciusban aztán megjött a hivatalos értesítés a
rettenetes valóról: Dr. Daróczy József kadett a csataterén
szerzett súlyos betegségében meghalt...

Ha a mezők sokszínű virágzónyegéből az idén egy-
két színes szállal kevesebb van, mint volt tavaly, nem vesz-
szik észre és ha a csatamezők millió halottjához egy új
hősnak élete csatlakozik, az emberiség gyásza és szomorú-
sága ezzel nem igen sokasodik. De ki méri meg azt a
gyászt és azokat a könnyeket, melyeket a mi fiatal hősünk
hagyott hátra azoknál, a kiknél már az ifju évek munkás
napjaiban is a legtöbbször a meghalt apát helyettesítette?

Am a gyászt majd enyhíti az idő s vigasztalásá
szelidíti a hit, mely különösen a hazáért halt hősök sirjá-
ból kel ki büszke ragyogással. És ez a hit azt hirdeti,
hogy a szeretet nagy hatalom, mely legyőzi a halált s
mindig átöleli és soha el nem hagyja azokat, a kikért egy
ifju életnek minden értékét oly mérhetetlen heroizmussal
szent áldozatul odaadta.

A társadalom áldozatkészsége. Az
Udvarhelyi Híradó ujabban a következő adomá-
nyokat vette és hálásan nyugtázza:

Megvakult katonáink részére: Simó Mátyás
10 K, Bencze Lőrincz (Lövéte) 2 K. kimutatott
gyűjtésünk 156 80 K, összesen 268 80 K.

A helyi Vörös Kereszt egyesület részére: Az
Agrár takarékpénztár székelykeresztúri fiókja 100
K, az Agrár takarékpénztár székelyudvarhelyi
fiókja 200 K.

A katonák szeretetadományára: Az Agrár
takarékpénztár székelyudvarhelyi fiókja 100 K.

Községgyűlés a városházán. Székelyud-
varhely város képviselőtestülete csütörtökön dél-
után rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az el-
nöki teendőket Soó Domokos tanácsos látta el.
Tárgysorozat rendén tudomásul vették, hogy
az építkezési szabályrendeletet a miniszter jóvá-
hagyta. A törvényhatósági bizottság által újból
való tárgyalásra visszaküldött ügyrendtartási sza-
bályzat módosításaként megállapították, hogy
rendes közgyűlés évenként négy tartatik, még pe-
diglen az első, harmadik és negyedik a negyedév
utolsó hetében, míg a második nyomban a zár-
számadások elkészülte után. Tudomásul vette
a közgyűlés a város közönségének közlel-
mezése iránt tett azon tanácsi intézkedést, mely-
lyel 10,500 kg. szalonát vásárolt, s hogy e héten
7815 kg. buzát kenyérnek kisütve biztosított 60
fill. kg.-kénti egységárral. A rendőrfőkapitánynak
azon előterjesztését, hogy az alkaptánynak
bavonulása következtében egy munkaerőt vehes-
sen fel, elutasították, sőt Sprencz Rezső rendő-
rségi iktatót, miután az önkéntes vadászszázaló-
aljjal hadbavonulni szándékozik, szabadságolták.
Végül a közgyűlés jóváhagyta a tanácsnak a
katonai laktanya és kórháznál szükséges átalaki-
tásokra tett előterjesztéseit, mire a gyűlés vé-
get ért,

A közélélmezés biztosítása. Jelentettük, hogy a vármegye nemkevesebb mint 300 ezer koronára vásárolt 134 waggon kukoriczát, rozst és buzát. A jelentős mennyiségű kenyérmag elegendő lesz, hogy a megye közönsége minden szükség hiánya nélkül érje meg az új termést. Ezen biztosított és ki is fizetett termények most újabban jelentős mennyiséggel szaporodtak, amelyben *Sebesi János* alispánnak Dr. *Koós Mihály* kirendeltségi vezetővel folytatott tárgyalásai rendén sikerült még 100 waggon kukoriczát a megyének biztosítani. A termények megérkezése minden nap várható.

Hangverseny a Vörös Kereszt-egylet javára. A helyi Vörös Kereszt-egylet által tegnapra tervezett hangverseny, közbejött akadályokért, elmarad. A hangversenyt május hó 1-én, szombaton, tartják meg a Budapest-szálló színháztermében. Az estély védnökségét *Ugron János* főispán és *Rothenary Albert* ezredes vállalták és azon közreműködnek a 82-ik gy. ezred zenekara, *Dünmann Adolf* operai énekes, *Balázs Sándor* és *Nagy Elemér* tanárok. Jegyeket Székely Dénes kereskedésében lehet előre váltani.

10,500 kg. szalonna kiosztása. Jelentettük, hogy Székelyudvarhely város tanácsa a közélélmezés céljaira nem kevesebb, mint 10500 kg. szalonnat vásárolt. A prima szalonna elárusítását a tanács holnap, vasárnap, délelőtt 9 órakor kezdi meg. A 8—60 kg. súlyú szalonna táblák elárusítása 4.40 K. egység ár mellett a Petőfi utcái Looz féle házban történik meg, melyre különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

Alkalmi strófák.

Gazdátlan újra egy pompás falat!
Megmozdul rá a kortes-áradat;
A gond, a baj ma ugyis oly kevés,
Hogy elfér a kurucz — korteskedés.
Szabad a koncz, egymásra támad a
Hős centumpáterek pihent hada.
A sok jelöltől más ki nem telik,
Minthogy kitart fegyverletételig.
Am egyről szómat meg nem másítom:
Szóló marad a — majthényi sikon!...

Pardon h. polgármesterem,
Hogy kérni nyíltan is merem...
De gyomrom rája kényszerít!...
Találja módját és szerit
És hallgasson meg minket is,
Hozasson egy kis lisztet is,
Mert a szalonna mit sem ér
Magára, hogyha nincs — kenyér!

Tömegként áll a nyomda ajtaján
A nép; mosolya édes vagy kaján —
Attól függ, milyen tartalmu hirt kapott,
A mint átfutja a sürgöny-lapot...
S legottan a friss harci hirre
Szakértőleg jóságát ír le...
Magából nagy tömegben ont
Egy Moltkét, egy Napoleont,
Mert hadvezér ma gombamód terem...
Hol? Utcán, klubban és a — flaszteren!

Veterán.

Bank és biztosítási szaktanfolyam fegyverképtelenné vált altisztek részére. A hadügyminisztérium a napokban kelt rendelete folytán Budapesten, a fegyverképtelenné vált altisztek számára egy a bank és biztosítási szakmába vágó tanfolyam nyílik meg. A felvételnél csakis oly tartalékos viszonyban álló személyek és népfelkelők vétetnek figyelembe, kik a háboru folytán polgári foglalkozásuk folytatására alkalmatlanná váltak. Akik a tanfolyamon annak időjén részt venni szándékoznak, katonagazolványaikkal a városi katonagazdálkodásban jelentkezhetnek.

A háboru hőse. Megparancsolta a király, hogy az ellenséggel szemben teljesített kitűnő szolgálataért *Galter János* népfelkelő főhadnagyának legfelsőbb dícsérő elismerését tudtul adják.

Hálnak az öregek. Érdekes kis statisztika került kezünkbe. Az irás Nagyalambfalváról jött és arról szól hogy a mozgósítás óta a mai napig Nagyalambfalva községben nemkevesebb, mint 21 olyan férfi és nő halt el, kik 60 tól 96 évesek voltak. Ezen jelentékeny halálozási arányhoz azt a megjegyzést fűzi a beküldő, hogy az öregek a háboru borzalmait és közvetlen őket ért veszteségeivel szemben nem tudtak kellő ellenállást kifejteni.

A küsmődi új hidat a megye alispánja *László Sándor* műszaki főtanácsos és *Leichtner Gyula* főmérnök, áll. épít. hivatal főnökének közbenjöttével e héten vette át. A 29 m. nyílású beton ellenfalas, két pilléres, vasgerendás és felfszerkezetű községi hidat 8600 K. költséggel a megye építtette, míg az érdekelt községek kavicst, homokot, tölgfát és a kézi és ígás nap-számot nyújtották. Az új hid felépítésével a község régi óhajta ment teljesülésbe.

Iskolás gyermekek a vak katonákért. A róm. kath. leányiskolában a múlt vasárnap a háboruban megvakult katonák javára tartott műkedvelői előadás 367 K. 12 fillért jövedelmezett. Ez a páratlanul álló szép eredmény is mutatja, kiadás nincs, azaz meghozták a szülők kedves leánykaik első nyilvános fellépésének öröme, de meghozták közismert és szerénységből mindig elhallgatott áldozatkészségüket a jó nővérek is, kik fáradságot, utánjárást, türelmet nem sajnálva siettek az intézet régi jó hírének és hagyományot sikereinek megfelelő előadást rendezni. A műsor minden pontja, a kedves kis tündérkének aranyos szavai és örömkönyveket csalogató naivságai, a kiállítás pazar színváltozatai, bátor és értelmes szereptudásai meggyőztek mindenkit arról a régen vallott igazság felől, hogy igazi eredmény és siker csak ott lehet, hol a hivatás hitéleti alapon áll, mely eleve kizárja egyéni életünk gyarlóságait, az önzést, az együttműködés kicsinyes gáncsait s összhangzatos készséggel szolgálja leánynevelésünknek oly fontos hazafias misszióját. Nyilvános köszönet tehát az irgalmas nővéreknek a sikerért, a humánus célért egyaránt. (—)

Felülfizettek: Harczterről egy tiszt 10 K, Maráth Józsefné 80 f., Jancsó Jánosné 1 K, János Páter tanár 5 K, Persián János 10 K, Dr. Vass Lajos 10 K, Sterba Ödön 10 K, Pál István apát 5 K, öz. Gaál Jánosné 2 K, Ágotha Endre 2 K, Székely János 2 K, Tamás Albert 2 K, N. N. 260 K, Gáspár Boldizsár 180 K, Ugron Jánosné 2 K, öz. Ugron Istvánné 2 K, Tamás Gáspár 120 K, Fábán József 5 K, öz. Bagó Gyuláné, Paschek Viktor 60—60 fill., öz. Orbán Gergelyné 4 K, Galter Jánosné 8 K, Soó Katalin 2 K, Benedek Géza 1 K, Gergő Simon pleb. 1 K, öz. Bors Károlyné 1 K, P. Kelemen Ágoston 10 K, N. N. 10 K.

A műhely.

— Irta Morris Rosenfeld. —

A gépek szünetlen, kábitó zajában
Körülöttem forjók, a gép morajában
Elfog a szédület, elenyészik „én” em:
Bizony csak gép vagyok, nem vagyok más én sem.
Dolgozom, dolgozom, termelek sok szépet,
Kinek? Mit tudom én? Nem is gondolok rá.
Látott-e valaki gondolkozó gépet?

Meghalt minden érzés, meg minden gondolat:
A fárasztó munka hosszú évek alatt
Megölt bennem minden nemest és magasztost,
Jót, szépet és tisztát, a szívem üres most.
Másodpercek tűnnek, aztán percek, órák,
A nappal és éjtel vad futamban róják.
Lábaimmal gyorsan forgatom a gépet,
A gondolat nem vet mozgásomnak féket.

A műhely falán egy ingaóra ketyeg,
Mutatva az időt, órákat, perczeket.
Valamikor tudtam, mert megtanítottak,
Minő gondolatot rejteget a tik-tak.
Homályos emléke mit is tehetne mást?
Főlkelni lelkünkben az élni akarást.
Arra tanít minket... Ah már elfeledtem...
Ne kérdjétek tovább, gép vagyok, az lettem.

Út, ketyeg az óra, a mutató halad,
De ime, egyszerre minő szót hallat!
„Siess”, szól az inga, „Gyorsabban, gyorsabban.”
„Rajta, még gyorsabban”, hallom gondolatban.
A mutató, mintha két tüzes szem volna,
Ugy néz rám felülről, munkámra hajolva.
Az óráutásban gazdám szavát érzem:
Mintha azt mondaná: „Varrj csak tovább gépem”!

Nyári menetrend. A marosvásárhelyi Kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekelt közönséggel, hogy a m. kir. államvasutak vonalain folyó év május hó 1-én új menetrend nem adatik ki, hanem a múlt évi május hó 1-én életbeléptetett nyári menetrend a vonatok egy részének megszüntetésével továbbra is érvényben marad. A forgalomban maradó vonatokról egy kivonatos hirdetmény kerül kiadásra, mely csak a közlekedő vonatok számait tartalmazza. E vonatok menetrendje az 1914. évi május hó 1-től érvényes menetrendhirdetményekből vehető ki. A kivonatos hirdetmény április hó második felében fog kiadatni.

60 filléres kenyér. Székelyudvarhely város a napokban egy waggon buzát rakvált, mely a helyi vasuti állomásra csak akkor érkezett meg. A jó minőségű buza egy részét, mint megrendelőnek *Hánn József* kereskedőnek adták át elárusításra, míg a készletből nemegész 800 kg-ot *Freeska Pál* sütőnek engedtek át azzal a kikötéssel, hogy az abból készülő kenyeret 60 filléres egységár mellett naponként forgalomba hozza. Kenyerekre az utalványokat a városi főszámvevői hivatalban adják ki.

A papiros drágulása. A papirgyárak és papirnagykereskedők között tárgyalások folynak az iránt, hogy elsősorban a fiomabb papirosfajták árait újból fölemeljék. A nyers és segédanyagok igen megdrágultak, a munkabérek, fuvarozási költségek emelkedtek, sőt egyes anyagok már-már alig kaphatók, ami a termelést hátrányosan befolyásolja. A tárgyalások előreláthatólag át fognak még a jövő hétbe nyulni és amíg befejezve nincsenek, úgy a gyárak, mint a nagykereskedők tartózkodnak az eladásoktól. Előre láthatólag újabb 30% emelés fog bekövetkezni.

Vasuti áruhátszabások. A marosvásárhelyi Kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a vasuti áruhátszabások kizárólag a m. kir. kereskedelmi muzeum vezetése alatt álló központi áruhátszabás elárusító irodánál Budapesten szerezhetők be. Mindazok tehát, akik ilyen áruhátszabást beszerezni kívánnak, az itt megnevezett irodához forduljanak, nem pedig a m. kir. államvasutak igazgatóságához, vagy más magán vasuti igazgatósághoz.

Mikor elhangzottak az óráutések,
S érkezik ideje déli pihenésnek,
Egy fénysugár villan agyamon keresztül,
Sebeimnek éles fájdalma megrezdül.
A szememből hulló keserű könny árja
Sovány ebédemet át, meg általjárja.
Megfulladok, nem, nem, már nem bánt az éhség!
Óh rettentő munka! Borzasztó szegénység!

Olyan most a műhely, mint egy nagy csatatér,
Hol ütközet után minden pihenni tér:
Halottak borítják körül a földet el,
Vérük égbe kiált és boszút követel.
Ismét szól a harang, munkára serkentve,
S a holtak fölkelnek, új csatába kezdve.
Nem magukért, más az, akiért harcolnak
S csesvén jeltelen sirokkba omlnak.

Ezt a csatatérét néma dühvel nézem,
Gyűlölet, félelem, pokol kinjait érzem.
Újra üt az óra, az a jelentése,
Elég volt a rabság, legyen egyszer vége!
Fölébred a lelkem, gondolatom éled,
Szomorúan látom, mint fut el az élet.
Ha hallgatok, tudom, nyomorult maradok,
Elvesztem, ha tovább az leszek, mi vagyok.

Ébredjen az ember, aki aludt bennem,
S az éber rabszolga nyugalomra menjen!
Ime eljött végre a várvavárt óra,
Szabadság órája, lánczok oldozója!...
Éles fűtő riaszt fel... jön a mester... itt van...
Újra indul a harc és foly szakadatlan.
Elfog a szédület, többé nem eszmélek.
Újra csak gép vagyok, nincs már bennem lélek!

Fordította Dr. Pál Ernő.

A hatóság által megállapított árak.

Udvarhelyvármegye ármegállapító bizottsága a napokban Ugron János főispán elnöke alatt tartott ülésében a szitált tengeri lisztnek árát április hóra 46 koronában, május hóra és az ezt követő hónapokra pedig 45 kor. 38 fillérben álla-

pitotta meg métermázsánként.

Ezen ármegállapításhoz képest a m. kir. miniszterium vonatkozó rendeleteivel megállapított lisztajták és lisztkeverékeknek árát az alábbi táblázatos kimutatás tünteti fel:

Buzából előállított								Szitált tengeri liszt		K e v e r t l i s z t e k																					
finom tészta liszt	főző tészta liszt	kenyérliszt	egy minőségű (sima őrlésű) liszt	Rozsliszt	Árpásliszt	április hóban	május hóban és a következő hónapokban	főzőliszt		kenyérliszt mely áll																					
								50%	20% _o 30% _o 20% _o 30% _o 20% _o 30% _o						buzakenyér				sima őrl.buza		rozs										
									lisztből																						
								árpa	tengeri	20% _o 30% _o 20% _o 30% _o 20% _o 30% _o						árpa lisztből															
										50% tengeri lisztből																					
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f		
80	36	66	01	44	69	47	56	40	45	39	22	46	—	45	38	52	61	56	—	43	71	44	24	44	27	45	10	42	85	42	97

A hatóság figyelmébe. A következő sorok közlésére kérték föl: Miklósfalva községben a mióta a férfiak harciba vonultak, s a magánlakások védtelen nőkre maradtak, egész anarchia állott be. A népiskolákból kinőtt gyerekek megtámadják a gyümölcsös kerteket, a fákat tördelik, egyes nők vagy öreg férfiak a hol sem nő, sem férfi nincs honn, a bezúvekelt kapukat sáros időben feltörik, s a mezőre az egész belsőségen — nem tekintve, hogy ott ház, csűr és veteményes kert van, úgy mennek végig — eltapodják a fütermést; a gyermekek szabadon gázdálkodhatnak; a szülők nem fegyverezik. A törvény szigorúan bünteti azon gazdákat, kik gyümölcsfaikon elnézik a száraz lapikon elrejtőző férgeket és nem irtják, — a mutatkozó gyümölcsöt pedig a pajkos gyerekek tulkapásai ellen nem védi senki. — Mi lesz még a mezei termések védelmével? a szülők felelősek kiskorú gyermekeik cselekményéről, — szigorú rendelet és büntetés végrehajtása segíthet csak mindezek ellen — egyéb semmi. — A csendőrség ellenőrzése kívántatik. (S. J.)

KÖZGAZDASÁG.

Udvarhelymegye erdői.

Udvarhelymegye törv.-hat. biz. imént tartott közgyűlésében tárgyalta és tudomásulvette a kir. erdőfelügyelőségnek a vármegye erdőire vonatkozólag tett jelentését. E szerint a megyében 1914. évben volt: véderdő 8061.9 kh., feltétlen erdőtalajon álló erdő 186822.6 kh., nem feltétlen erdőtalajon álló erdő 856.3 kh.; b) fanemekre nézve: tölgyerdő 24353.5 kh., bükk és más lomberdő 134030.6 kh., fenyőerdő 37356.7 kh.; c) a tulajdonos jogi minősége szerint: állami erdő 332.1 kh., községi erdő 15937.8 kh., egyházi erdő 6148.1 kh., közbirt. erdő 111920.7 kh., részvénytársulati erdő 4.1 kh., magánerdő 61398.9 kh. A véderdők területi állománya 282 k. holdnyi szaporodás számbavételével 8061.9 kh. kiterjedésű volt. Az erdők fenntartása, nevezetesen pedig a kihasznált erdők felújítása tekintetében a múlt évi eredmény kielégítőnek mondható. Az év folyamán a hátrálékkal együtt erdősitendő volt 870.7 kh., beerdősített 679.2 kh., hátrálékban maradt 191.6 kh. A kopár területek befásítására az elmúlt évben 680,000 drb csemete adatott ki összesen 28 birtokosnak, kik ezen csemete mennyiséggel 980 k. holdnyi kopár és vízmosásos területet ültettek be, mintegy 88%-os sikerrel. A sikerült erdősitések után az elmúlt évben összesen 18 birtokos részesült összesen 8690 korona államsegélyben.

Felelős szerkesztő: BECSEK ALADÁR,
Kiadja: a Becsek D. Fia könyvnyomda.

Kiadó lakás.

Egy 7 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás (Árpád-u. 6. szám) esetleg két részben is kiadó. Értekezhetni Szöllősi Samuval.

178—1915. ig. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A székelykereszturi m. kir. állami elemi népisk. tanítóképző internátusa és konviktusa részére körülbelül 120 személyre szükséges husneműek, hentesárak, zsir, liszt, tej, cukor, kávé, fűszerneműek, tojás, kenyér, zsemlye és egyéb cikkek, továbbá fűtési (fa, kőszén, koks) és világítási (Heuffel-féle cseppfolyó gáz) anyagok szállítására 1915. július hó 1-től 1916. június hó 30-ig terjedő időre f. évi május hó 21. (déli 12 óra) határidővel nyilvános pályázatot hirdetek. A részletes feltételek az igazgatói irodában minden nap 2—3-ig megtekinthetők.

Az 1 korona bélyeggel ellátott és az intézet igazgatóságához benyújtott zárt ajánlatok alapján a versenytárgyalás május hó 21-én d. u. 4. órakor lesz az igazgatói irodában.

A bánatpénz lisztnél 200 K, cukor, kávé és fűszerneműeknél 100 K, fűtési anyagoknál 200 K, világítási anyagoknál 300 K, tejnél 100 K, husneműeknél 600 K, zsir és hentesáraknál 100 K, tojásnál 20 K, kenyér és zsemlyénél 100 K, mely készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az ajánlatokkal egyidejűleg teendő le. A leteendő biztosíték a bánatpénz kétszerese.

Az ajánlat tehető az egészre, de tehető egyes szükségleti cikkeknek külön-külön is.

Székelykeresztur, 1915. április 22-én.

M. kir. állami elemi népisk. tanítóképző-intézet, Székelykeresztur.

Ujvári Mihály igazgató.

Eladó sarju, luczerna.

Czim a kiadóhivatalban.

:: Szőlő :: oltvány!

A háborus idők miatt olcsó áron eladó! ::

I. o. gyökeres fásoltvány.

1. Borfajták ezre 100 K
2. Csemegefajok ezre 140 K
3. Direkt termő piros Delaware . 100 K
4. Szászoros és Csabagyöngye . 200 K
5. Gyökeres Ripária Portális . . 20 K
6. Rupestris Montikula 40 K
7. Rip, Berlandieri 70 K
8. Othello és Isabella 100 K

Kitűnő asszu és új BOROK jutányos áron kaphatók.

Tisztelettel

Molnár Mihály, Abaujszántón.

Kiadó lakás.

Batthyány-tér 5. sz. a. emeleti lakás, mely 3 szoba s konyhából áll — kiadó. Értekezhetni Dézsy Balázsszal.

A székelyudvarhelyi járás főszolgabírójától.

Szám: 1069—1915. szb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében a felsőboldogfalvi körjegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900 évi XX. t.-cz. 3. §-a, illetve az 1883 évi I. t.-cz. 6. §-a szerinti szakképzettséget és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1915. évi május hó 3-ikán déli 12 óráig hozzám nyújtsák be. A később beérkezett kérvényeket figyelmen kívül hagyom.

A körjegyzői állás székhelye Felsőboldogfalva s hozzá még Patakfalva és Árvátfalva községek tartoznak.

A körjegyzői állással egybekötött javadalmazás: 2000 korona törzsfizetés. Természetbeni lakás és szabályrendeletileg megállapított egyéb átalányok, valamint magánmunkálati díjak.

A választás idejét 1915. évi május hó 8-án d. e. 9 órára tűztem ki.

Székelyudvarhely, 1915. évi április 1.

Szabó Gábor, főszolgabíró.

Haszonbérbeadó vendéglő Székelyudvarhelyt, szemben a vasuti állomással.

A legforgalmasabb helyen. 6 szobával és hozzátartozókkal, nagy, tágas székérszinnel, csürrel, istállóval, kis gyümölcsöskerttel, kuglinak alkalmas és mellékfoglalkozásul folytatható épület és tűzifakereskedésre alkalmas tágas udvarral, szatocs bolti helyiséggel, a környéken egyedüli vendéglő és korcsmárlási helyekkel, a csik-gyergyói, vagy a vidékről, — a városban levő 5—6000 katona meglátogatására, szekérrel bejövő, vasuton érkező vagy elutazók egyedüli beszálló, megállóhelye. A vendéglőhöz házhoz kötött italmérési engedély van, mely a pénzügyigazgatóság által a haszonbérbevevő nevére, külön engedéllyel, átíratik. Kiadó 3 vagy 6 évre, esetleg eladó. Megegyezős esetén még 6 szobás, vendégszobáknak szánt ház is felépíttetik és átadatik haszonbérletnek. A vendéglőt haszonbérbevevőnek nem nagy igényű, de megfelelő berendezéssel kell birnia vagy kell beszereznie és kellő biztosítékot kell letegyen. Ilyen vendéglősnek méltányosan olcsó árban adatik ki haszonbérbe és azonnal át is vehető. — Értekezni lehet:

Nagysolymosi KONCZ ARMIN gyógyertárában, Székelyudvarhelyt